

MAAILMAN ERI KULMILTA

Uusnatseja L-Berliinin vihreissä

BONN L-Saksa - Uusnatset ovat soluttautuneet Länsi-Saksan vihreän puolueen Länsi-Berliinin osastoon. Uusnatseja on jopa osaston huipulla, ilmoittaa puoluejohto Bonnissa. Puoluejohto yrittää pikimmiten saada Länsi-Berliinin osaston hajotetuksi.

Uusnatseja on vihreiden puoluejohdon mukaan myös eräissä muissa tärkeissä poliittisissa tehtävissä Länsi-Berlinissä.

Solutus on tapahtunut viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana. Eräät uusnatseista on tuomittu m.m. laittomasta aseenhallussapidosta.

Vihreiden Bonnissa oleva valtakunnallinen johto uskoo, ettei puolueen Länsi-Berliinin osasto pysty itse tekemään mitään asiaa, koska monet jäsenet ovat jättäneet liikkeen ja siten antaneet päätöksenteon pienelle ryhmälle, jossa on useita uusnatseja.

Puoluejohto kehotti osastoa erottamaan kaikki uusnatset ja sanoi ryhtyvänsä itse toimiin neljän uusnatset erottamiseksi.

Pakkasen uhreja jo sata

PARISII Ranska - Länsi-Euroopan kylminä talvi vuosi-
sataan on vaatinut viime keski-
viikkoon mennessä lähes 100
kuolonuhria eri maissa. Koko
maanosasta tuli tietojen maa-
ja lentoliikenteen sekasorrotta.
Kylmyys aiheutti myös tulipalo-
ja ja muita onnettomuuksia.
Sadat koulu- ja lentokentät oli-
vat pakkasen vuoksi kiinni, ja
lumi eristi monia kyllä ja kat-
koi tieyhteyksiä.

Ankara kylmyysaallo on kes-
tänyt viisi päivää. Keski-
viikkoon saatiin merkkejä lautu-
misesta, mutta sääennusteet
lupaavat pakkasta ja lumen-
tuloa viikonlopulle. Ranskan
Rivieralla lämpötila laski uui-
sin ennätykselliseksi -
Nizzan lentokentällä mitattiin
9 Fahrenheitastetta.

Länsi-Saksan eteläosassa
Bajerialla pakkasta oli 32
Fahrenheit astetta. Etelä-Ita-
liassa saatiin lisää lunta. Se
vaikeutti entistään niiden i-
tallalaisten elämää, jotka jäi-
vät kodittomiksi vuoden 1980
maanjäristyksen ja elävät ti-
lapääläisyydessä.

Israel pommitti Bekaa laaksossa

JERUSALEM Israel - Is-
raelin ilmavoimien koneet pom-
mittivat viime keskiviikkona
syrialalaisten valvomaa alu-
etta Bekaa laaksossa Liba-
nonissa. Israelin sotilasedus-
tajan ilmoituksen mukaan kaikki
koneet palasivat vaurioit-
tomina lentokentältä mitattiin
9 Fahrenheitastetta.

Pommituksen kohteena oli
syrialalaisten tukeman pales-
tiinalaisten järjestön päämaja 10
kilometrin päässä Syriasta ra-
jasta, sotilasedustaja kertoi.
Järjestö, Kansan taistelun-
tama, on sotilasedustajan mu-
kaan järjestänyt päämajasta
terroristihyökkäyksiä israe-
lilaisia vastaan.

Edellisen kerran israelilai-
set koneet pommittivat pales-
tiinalaisten tukikohtaa Li-
banonissa 27. lokakuuta.

Israelin hallituksen minis-
terit kävivät keskiviikkona
neuvonpitoa mahdollisesta is-
raelilaisten joukkojen yksipuol-
lisesta poistamisesta Etelä-
Libanonista. Asia otetaan esil-
le hallituksen istunnossa sun-
nuntaina. Etelä-Libanonissa on
10,000 israelilaisesta sotilasta.

Vuosisadan pahin lumimyrsky eteläisessä Teksasissa saikaan
melkoista hämminkiä varsinkin San Antoniossa, minne myrsky
puodutti yli jalan korkeudelta lunta. Seurauksena kaupungin elämä
pysähtyi lähes kokonaan. Taisi olla ensimmäinen kerta osa-
valtion historiassa, kun lumiukko koristi Alamoja.

Magneettinen pohjoisnapa löytyi taas

OTTAWA Kanada - Kanada-
laiset tiedemiehet löysivät äs-
kettäin uudelleen magneettisen
pohjoisnavan, jota ei ole pys-
tytty paikallistamaan vuoden
1973 jälkeen. Magneettisen
pohjoisnavan uudelleenlöy-
tyminen on suuri helpotus lento-
suunnistuksen kannalta, sanoi-
vat asiantuntevat lähteet Otta-
wassa.

Pohjoisnavan ylittävien len-
tokonoiden kompassit menevät
sekaisin. Tästä syystä on las-
kettava maantieteellisen poh-
joisnavan ja magneettisen poh-
joisnavan välinen kulma ja siis tiedettävä
magneettisen pohjoisnavan
tarkka sijainti.

Kanadan energia-, kaivos-
ja luonnonvarainministeriön tut-
kijaryhmä löysi magneetti-
sen pohjoisnavan uudelleen noin
1,500 kilometriä etelään maan-
tieteellisestä Pohjoisnavasta.

Magneettinapa oli siirtynyt
100 kilometriä pohjoiseen vuode-
sta 1973 pakkiaan, joka sijait-
see Bathurstin saaren ja Kunin-
gas Kristianin saaren välissä
noin 350 kilometriä luoteeseen

Vihkimistilaisuudessa Orte-
ga piti 40-minuuttisen puheen
tilaisuutta varten rakennetun
amfiteatterin lavalla. Ortega
sanoi niiden sandinistien hal-

lituksen vastaisten oikeisto-
laisten sissien, jotka ovat val-
littu luopumaan aseistaan, o-
levan oikeutettuja uusiin am-
nestialakeihin.

Marraskuun 4. päivän vaa-
leissa Ortega sai 62,3 pro-
senttia kaikista äänistä. Hän
on ensimmäinen vaaleissa valit-
tu presidentti vuoden 1979 val-
lankomuksen jälkeen. Silloin

Kuuban presidentti Fidel Castro sai lämpimän vas-
taanoton Daniel Ortégasta saapuessaan Managuan,
Nicaraguan viime viikon torstaina, jolloin Ortéga
vihittiin maan presidentiksi.

YK tarjoutuu asesopimusten valvojaksi

CAMBRIDGE MA. - YK:n
pääsihteeri Javier Perez De
Cuellar ehdotti viime viiko-
lla Cambridgesssä, että YK:lle
annettaisiin tehtäväksi huo-
lehtia Yhdysvaltain ja Neuvos-
toliton välillä solmittujen ja

Reagan toivoo yhteislentoa

WASHINGTON - Presidentti
Ronald Reagan haluaa järjestää
Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton
yhteisen avaruuskäynnin. Yh-
dyshvaltain ulkoministeriön es-
tustajan mukaan lento oli Ge-
neven neuvottelujen asialistalla.

Presidentti Reagan vahvisti
lokakuussa kongressin pää-
töksen suurvaltojen välisen a-
varuustyöskentelyn elvyttämi-
sistä. Siihen kuuluisi myös
avaruudessa suoritettava pe-
lastusharjoitus.

Hankkeesta viime viikolla
kirjoittaneen Aviation Week
and Space Technology -lehden
mukaan suunnitella olevaan
tehtävään kuuluisi myös Yh-
dyshvaltain avaruussukkulaa ja
Neuvostoliiton radallaan kiertä-
vän avaruusaseman kohtaa-
minen. Michist löi liikkuisi a-
varuusaluksesta toiseen selä-
ssä kannettavien suihkumootto-
rien voimalla.

Avaruushallinto Nasan mu-
kaan Yhdysvallat on ehdotta-
nut Neuvostoliitolle uutta yh-
teislentoa, mutta Neuvostoliit-
to ei ole vielä ottanut ehdotuk-
seen kantaa.

Usalaiset eivät usko asesopimukseen

NEW YORK - Amerikka-
laiset eivät usko presidentti
Ronald Reaganin pääsevän a-
sevalvontasopimukseen Neu-
vostoliiton kanssa toisen vir-
kakautensa aikana. Viime vii-
kolla julkistetun mielipidemit-
tauksen mukaan suurvaltojen
väliseen aserajoitusopimuk-
seen uskoo vain 27 prosenttia
haastatetuista amerikkalais-
ista.

Mielipidemittauksen olivat
teettäneet New York Times
-lehti ja televisioyhtiö CBS.
Tutkimuksen mukaan 51 pro-
senttia ei uskonut Neuvosto-

liiton haluavan sopimusta, ja
59 prosenttia epäilee, ettei Neu-
vostoliitto noudattaisi sopi-
musta.

Vii kolmannes vastajista ar-
veli, että sopimukseen pää-
syyn menee ainakin viisi
vuotta. 14 prosenttia ei usko
tämäntyyppisen sopimuksen
tullaan koskaan toteutuvan.

Tutkimuksesta ilmeni li-
säksi, että useimmat ameri-
kkalaiset luottavat Reaganin
"Tähtien sota"-ohjelman toi-
mivuuteen mutta arvelevat sen
entisestään kihihtyvän kilpa-
vustelua ja tulevan suhteet-
toman kalliiksi.

Syntyneen ratkaisun mukaan
40-tuntista työviikkoa tekevien
vuotuisen työaika lyhenisi vuo-
den 1980 alusta ansiotason alen-
tumasta 32 tunnilla siten, että
työntekijöille annetaan palk-
kista vapaata ja liitot sopivat
siitä miten vapaa annetaan.

Käytännön sovellutuksia var-
ten vaihtoehtomalleja on useita:
Liittotasolla voidaan sopia
kiinteistä vapaapäivistä, yh-
destä tai useammasta vapaa-
päivästä kerrallaan tai jopa yk-
sitäisen työpäivän lyhennyk-
sestä.

Liittojen kesken jäisi myös
sovittavaksi takaraja siitä, mi-
hin mennessä vapaa on vii-
meistään annettava, koska joil-
lain aloilla vapaat saatetaan
haluta liitettäväksi vuosilomaan
tai muihin pitkiin vapaisiin.
Erityisen pitkät vapaajaksot o-
vat myös mahdollisia, sillä
saavutettua työpäivän lyhennystä
ei tarvitse käyttää sinä vuonna
kun se on ansaittu.

Liitoille jää siis huomattava
sovellutusvalta, keskusjärjes-
töjen suosituksessa ei kuiten-
kaan ole sulttu pois mahdol-
lisuutta, että lyhennyksestä so-
vittaisiin työntekijäkohtaisesti.

Lyhennyksen yksityiskohtis-
ta sovitaa liittotasolla ensi
syyskuun loppuun mennessä.
Ei sopimusta synny asia voi-
daan viedä jommankumman o-
sapuolen aloitteesta välimies-
lautakuntaan, joka tekee lopul-
lisen ratkaisun.

Työajan lyhentäminen edel-
lyttää, että käytettävissä ole-
vien työaika- ja palvelus-
voimien käyttöä ja palvelus-
turvataan.

SAK:n ja STK:n välisen työ-
aikatyöryhmän lisäksi myös
monien muiden järjestöjen vä-
lissä työryhmissä on poh-
dittu lyhennysvaihtoehtoja. Ni-
iden odotetaan seuraavan nyt
saavutetun päänavauksen lin-
joja.

solmittavien aseidenrajoitus-
sopimusten noudattamisesta ja
valvonnasta.

Pääsihteerin mielestä ase-
riisuntaan liittyvän valvonnan
määräitelemineen YK:n tehtä-
väksi saattaisi olla erittäin tar-
keä tulevia neuvotteluja edistä-
vä tekijä, sillä aseistuksen
vähentämisen todistaminen on
ollut aseidenrajoitusneuvotte-
lujen keskeisimpiä aiheita.

Hän muistutti Harvardin y-
liopistossa pitämässään pu-
heessa, että Yhdistyneillä
Kansakunnilla on kokemusta
ydinvoiman käytön valvonnas-
ta, sillä se huolehtii Kansain-
välisen atomienergiajärjestön-
sä IAEA:n avulla ydinvoiman
rauhanomaisen käytön valvon-
nasta. Järjestön tutkimusten
todenmukaisuutta ei ole pää-
sihteerin mukaan koskaan vaka-
vasti asetettu kyseenalaiseksi.

"USA muutti asenneita

Neuvostoliiton kommunis-
tisen puolueen päälehti Pravda
sanoi viime viikon torstaina,
että Geneven ulkoministeriko-
kouksessa päästiin yksimielii-
syyteen kun Yhdysvallat oli
muuttanut asenneitaan.

-Kaksi päivää kestäneiden
tiiviiden neuvottelujen jälkeen
Yhdysvaltain valtuuskunta o-
maksui lopulta asenteen, jo-
ka mahdollistaa Yhdysvaltain
ja Neuvostoliiton neuvottelujen
uudelleen alkamisen, sanoi
Pravdan kirjeenvaihtaja To-
mas Kolesnitschenko Geneves-
tä lähettämässään raportissa.

Kirjoituksen sävy oli koko-
naan myönteinen, samoin kuin
olivat Neuvostoliiton tiedotus-
välineiden kommentit viime
viikolla.

Yhteinen linja löytyi työajan lyhentämiseksi

HELSINKI - Keskeiset työ-
markkinajärjestöt SAK ja STK
pääsivät yksimielisyyteen siitä,
miten viime kevään Pek-
kas ratkaisussa sovittu työajan
lyhennys suositellaan toteut-
tavaksi. SAK:n hallituksen odo-
tetaan hyväksyvän suosituksen
jo maanantaina.

Syntyneen ratkaisun mukaan
40-tuntista työviikkoa tekevien
vuotuisen työaika lyhenisi vuo-
den 1980 alusta ansiotason alen-
tumasta 32 tunnilla siten, että
työntekijöille annetaan palk-
kista vapaata ja liitot sopivat
siitä miten vapaa annetaan.

Käytännön sovellutuksia var-
ten vaihtoehtomalleja on useita:
Liittotasolla voidaan sopia
kiinteistä vapaapäivistä, yh-
destä tai useammasta vapaa-
päivästä kerrallaan tai jopa yk-
sitäisen työpäivän lyhennyk-
sestä.

Liittojen kesken jäisi myös
sovittavaksi takaraja siitä, mi-
hin mennessä vapaa on vii-
meistään annettava, koska joil-
lain aloilla vapaat saatetaan
haluta liitettäväksi vuosilomaan
tai muihin pitkiin vapaisiin.
Erityisen pitkät vapaajaksot o-
vat myös mahdollisia, sillä
saavutettua työpäivän lyhennystä
ei tarvitse käyttää sinä vuonna
kun se on ansaittu.

Liitoille jää siis huomattava
sovellutusvalta, keskusjärjes-
töjen suosituksessa ei kuiten-
kaan ole sulttu pois mahdol-
lisuutta, että lyhennyksestä so-
vittaisiin työntekijäkohtaisesti.

Lyhennyksen yksityiskohtis-
ta sovitaa liittotasolla ensi
syyskuun loppuun mennessä.
Ei sopimusta synny asia voi-
daan viedä jommankumman o-
sapuolen aloitteesta välimies-
lautakuntaan, joka tekee lopul-
lisen ratkaisun.

Työajan lyhentäminen edel-
lyttää, että käytettävissä ole-
vien työaika- ja palvelus-
voimien käyttöä ja palvelus-
turvataan.

SAK:n ja STK:n välisen työ-
aikatyöryhmän lisäksi myös
monien muiden järjestöjen vä-
lissä työryhmissä on poh-
dittu lyhennysvaihtoehtoja. Ni-
iden odotetaan seuraavan nyt
saavutetun päänavauksen lin-
joja.

Reagan: 1985 vuoropuhelun vuosi

WASHINGTON - Viime viik-
koisessa lehdistökonferenssis-
saan presidentti Reagan sanoi
olevansa valmiin osallistu-
maan US:n ja Neuvostoliiton
väliseen huippukokoukseen, mi-
käli siitä olisi hyötyä uusiin
aseneuvotteluihin. Hänen mie-
lestään vuoden 1985 tulisi olla
vuoropuhelun vuosi.

Vaikka presidentti sanoi ole-
vansa hyvillään sopimuksesta
ryhtyä uusiin aseneuvottelui-

Kypros löytämässä sovun

Julkisuuteen tulleen salaisen
asiakirjan mukaan Kyproksen
kreikkalainen ja turkkilainen
viestönsä ovat sopineet saar-
en jälleenyhdistämisestä liit-
tovaltioksi. Kreikkalaisia e-
dustavan Kyproksen presidentin
Spyros Kyprianoun ja marras-
kuussa 1983 itsenäiseksi julis-
tautuneen turkkilaisen osan
presidentin Rauf Denkashin on
lähdeiden mukaan määrä alle-
kirjoittaa sopimus tämän vii-
kon torstaina New Yorkissa.

Torstain tapaamisesta, jonka
alaansaannissa toimi välittä-
jänä YK:n pääsihteeri Perez
de Cuellar, ilmoitettiin jo jou-
lukuussa. Saaren kaksi johtaj-
aa eivät ole tavanneet toisi-
aan viiteen vuoteen. Kyseessä
olisi tässä vaiheessa vasta pe-
riaatesopimus, jonka yksityis-
kohdista asetetaan neuvottele-
maan useita työryhmiä.

Suomen uutisia

Presidentti kotiin hyvältä työmatkalta

Suomen tasavallan presi-
denti Mauno Koivisto palasi
kotiin lyhyeltä epäviralliselta
vierailultaan Ruotsista.

Vierailun painopisteenä oli-
vat presidentin ja Ruotsin pää-
ministerin Olof Palmen väliset
keskustelut.

Esillä olivat maiden väliset
suhteet, Pohjolan tilanne sekä
presidentin uuden vuodenpu-
heessaan esittämä risteily-
ohjusten kieltotoive.

Presidentti Koivistolle ei
kerruttu Lapissa hävitystä
ilmatilan loukkauksesta ennen
tämän uuden vuoden puheita.
Koivisto kertoi maanantaina
Tukholmassa, että hän kuuli
tapauksesta ensimmäisen ker-
ran vasta uutisista.

-Mutta vaikka olisinkin ollut
informoitu, sillä ei olisi ollut
mitään merkitystä, Koivisto
huomautti. Hän arveli kuiten-
kin välikohtauksen johtavan
muutoksiin siinä käytännössä,

Hänen mukaansa maiden
välillä ei ole eriyttä käsit-
ystä siitä, mikä on tilanne Poh-
joissa ja mitä Ruotsin alue-
vesillä on tapahtunut.

Lapin ohjusvälikohtaus an-
toi yllättävää kaikupohjaa Koiv-
iston risteilyohjauksia koske-
valle aloitteelle. Se oli yk-
kösäihä myös Koiviston ja
Ruotsin pääministerin Olof Pal-
men maanantaina käymässä
neuvottelussa. Niden jäl-
keen Palme ei asettunut mi-
tenkään näkyvästi liputtamaan
aloitteen puolesta, mutta Koiv-
iston mukaan Ruotsin hallituk-
selta tuli ajatukselle juuri niin
paljon vastakaikua kuin oltiin
hakemassakin.

Koivisto sai epävirallisen
vierailunsa ensimmäisenä päi-
vänä myös selvityksen Ruot-
sin sukulussuhteiden välikohtauk-
sista.

Hänen mukaansa maiden
välillä ei ole eriyttä käsit-
ystä siitä, mikä on tilanne Poh-
joissa ja mitä Ruotsin alue-
vesillä on tapahtunut.

Kirpeä ja tuulinen pakkasaa otti Ruotsista palaavan tasavallan presi-
dentin vastaan Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

Kirpeä ja tuulinen pakkasaa otti Ruotsista palaavan tasavallan presi-
dentin vastaan Helsinki-Vantaan lentoasemalla.

USPS 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday.
147 Elm St., P. O. Box 600
Fitchburg, Ma. 01120
Phone (617) 343-3822

Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT
Marita Caution J. N. Rotilo

Tilauksien ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00 - Kolme kk. \$9.00
Suomeen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

'Tehoa uupuu Pohjanlahden yhteistyöstä'

Turvallisuuspolitiikka vei pääosan presidentti Mauno Koiviston viime viikon maanantaisesta työmatkasta Ruotsiin. Se hallitsi hänen keskusteluaan niin pääministeri Olof Palmen kuin Ruotsin oppositio puolueiden johtajienkin kanssa. Sen merkissä sujuivat myös tiedotustilaisuudet, joista yksi oli pelkästään Suomen tiedotusvälineitä varten.

Keskittyminen näyttää tuoneen tuloksia. Suomen ja Ruotsin välinen ulko- ja turvallisuuspoliittinen keskustelu käy vastaisudessa epäilemättä aiempaa sujuvammaksi. Selvensiän Koivisto lausuntojaan sukulaisuuden välikohtauksista Ruotsin alueilla. Nyt ruotsalaisilla on varmasti syytä tyytyväisyyteen, kun Koivisto ilmoitti huomannensa Ruotsin hallituksen kannan olevan samanlainen kuin hänen oma julkisuudessa kertomansa. Koiviston vaara Harsfjärdenin välikohtauksen suhteen on niin tyylissä, että sille voi uskoa kiivaimpienkin ruotsalaisten oppositioihmisten yhdessä neuvostoliittolaisen nimimerkin Juri Komissarovin kanssa nostavan hattuaan.

Koivisto puuttui toiseenkin, yhtä arkaluontoiseen ruotsalaiseen kiistaan. Tavattuun puoluejohtajat hän totesi, ettei kukaan ollut poikennut Ruotsin perinteisen puolueettomuuspolitiikan linjalta. Tällaisen vaikutelman valossa Ruotsin puolueiden käymä väittely ulkopoliitikasta on pelkästään sisäpolitiikan jatkamista uutuuttua kihiäytävilyömyä välinein. Nyt lienee Suomessakin lupa päätellä, että kyse oli harkitsemattomuudesta silloin, kun Palme asetti mallittilisen ulkopoliittisen linjan kyseenalaiseksi. Harkitsemattomuudesta ja ensi syksyn vaaleista.

Suomen aluetta loukannut ja Nato-maa Norjan kautta lentänyt neuvostoliittolainen vanhanmallinen risteilyohjus, lentävä siivokas maali, jäi Tukholmassa sivurooliin. Presidentin ilmeinen ääriästyminen tiedonkulun kankeudesta Suomessa johtaa varmaankin toivottuihin parannuksiin, mutta muuten ohjus jo hajuttiin hyllyttää.

Presidentin matkan aikaan ulkoministeri Paavo Väyrynen katsoi risteilyohjusongelman saaneen jo lopullisen selvityksensä ainakin ulkopoliittisesti. Esittihän Neuvostoliiton suurlähettiläs Vladimir Sobolev maansa valitellut alueloukkauksesta jo perjantaina ja hoiti kiitettävään tapaan diplomaattisen puolen.

Väyrysen kiirehtiminen vaatii kuitenkin kysymyksen. Kaikkia puolia ei ehkä ole vielä selvitetty. Seitsemän vuotta sitten tammikuussa 1978 neuvostoliittolainen ydinkäyttöinen tiedustelusatelliitti syöksyi Kanadaan. Sen etsinnöistä ja tutkimisesta aiheutuneet yli miljoonan dollarin kulut maksoi Neuvostoliitto, kuten kansainväliset sopimukset avaruusaluksista määräsivät. Neuvostolaivastolta valtakunnanrajan yli karanneen risteilyohjuksen aiheuttamat kustannukset ovat yhä avoinna.

Presidentti Koiviston uudenvuodenpuheen esitys pitkänmatkan risteilyohjusten kieltämisestä sai pääministeri Palmella selvän tuen, mutta ei johtanut yhteisiin toimiin. Juuri nyt asia onkin tiukasti suurvaltojen ulkoministerikokouksen alaa Genevessä.

Yhdysvaltojen kannalta oireellisen kannanoton risteilyohjuksiin antoi Valkoisen talon edustaja viikonloppuun evästessänsä lehdistöä Geneven kokoukseen. Hänen mukaansa kaikenlaiset risteilyohjuksset ovat tulevaisuudessa oma osansa vakaasta ydinasepelotusta supervaltojen välillä.

Valkoisen talon turvallisuusasiainministerin mukaan sekä risteilyohjuksset että puolustusjärjestelmä niitä vastaan ovat tulevaisuuden ydinpelote, koska presidentti Ronald Reaganin hahmottelema avaruuden puolustusjärjestelmä ei toimi lainkaan niitä vaan vain ballistisia ohjuksia vastaan.

Tukholman epävirallinen tapaaminen on ollut hyvä muistutus kahden naapurimaan alituisesta tarpeesta käydä keskustelua kaikilla tasoilla. Suomi ja Ruotsi voisivat selvästi hyötyä ulkopoliittikan koordinoinnista, mutta toistuvia neuvonpitoja vaativat myös puhtaasti kahdenkeskiset asiat. Pienin niistä ei suinkaan ole Ruotsissa asuvan suomalaisjuurisen vähemmistön asema.

-Helsingin Sanomat

ISÄNMAALLINEN ITSELUOTTAMUS

Vuoden 1940 soturit ovat jättäneet perinnöksi tuleville sukupolville isänmaallisen itsetuottamuksen, joka korvaa suuret aineelliset menetykset ja monet raskaat uhrat.

Jutustelua

ERÄÄNÄ aamuna Victorian kaupungissa Brittiläisessä Kolumbiassa kaupungin työntekijöiden lakon aikana keskikouluun puhkesi vilkkaassa risteilykseen yksi vesilaitoksen virkamiesten

pääjohtoista virkamiesten kiirehtimässä kaupungintalolta ongelmaa poistamaan, lakkovahreja kerääntyi katsomaan, kun ka pomot pärjäisivät. Suunniteluoston virkailijan hoidellessa kaivuria ja kahden liikenne-insinöörin heilutellesa laipiota vuoto saatiin nopeasti aisoihin. Silloin ammattilaiton virkailija katehti kelloonsa. "Kello on kaksitoista, pojat", hän ilmoitti joutilaille valvottavilleen. "Lähde-täännpä ruokaturunille". Ja niin he lähtivätkin.

KOULUN johtokunnan sattu-riksen oli aloittanut oman uransa tyhjin käsin ja katsoi, että jokaisen muunkin pitäisi tehdä samoin. Hän mylvi kuin merileijona aina, kun joku o- pettaja valitti olvensa alipal- kattu. Kun pätevä nuori fyssi- konopettaja ilmoitti sanovansa itsensä irti siirtymään teol- lisuuden palvelukseen, missä saisi kaksin verroin suurem- paa palkkaa, hän vallon vim- mastui.

"Nuori mies", hän lausui tui- manan, "kaikkea ei rahalla saa. Voitteko kuvitella mitään ty- dyttäväämpää kuin kyetä katso- maan muita kansalaisia silmiin ja sanomaan: 'Minä olen mak- sanut takaisin luottamuksen, jonka olette minun kohdista- neet'?" "Voin", vastasi ope- taja. "Kun pystyn katsomaan silmiin velkojiani ja sanomaan samat sanat".

"JOKA ikinen sivu oli sää- dytön", totesi Floridaalaisen Ocalan lauluvirtaaja katesse- saan, kuinka iso pino porno- grafiasta aineistoa hahtui sa- vuna ilmaan. "Me tarkistam- me jokaisen kappaleen". "Niin juuri", lisäsi hänen virka- veljensä, "ja meillä meni vii- si päivää kolmen tunnin in- ventaation tekemiseen".

SOITAN toista viulua Mer- ropoliitan oopperan orkesteri- sa. Eräänä iltana ensimmäises- sä rivissä istuva mies kumar- tui kaiteen yli ja kysyi minul- ta: "Mitä te oikein touhatte vä- lillä?" Kertoin meidän pe- laavan korttia ja sakkia saa- daksemme ajatuksemme irti soittoistamme. "Se selit- tään kaiken", hän sanoi. "Niin minä?" kysyin. "No, kaikki väärät nuotit toisessa näytök- sessä", hän vastasi ja vil- kutti silmiänsä.

OLI menneillään jälkioi- toja käsittelevä kokous hil- jan sydäntelkkaudessa oillele po- tilaalle ja heidän omaisilleen. Kirurgi kertoi selpevalitomi- siirrännäisistä ja keinotekoi- sista läpistä ja totesi, että hän ja hänen virkaveljensä oikeas- taan olivat vain putkimiehiä. "Luojaa", henkäisi joku kuuli- joista. "Ette kai te veloitte y- htä huijaa palloikotaitoa?"

KUN olimme nuoripari, mie- henä tiesi minun yrittävän tun- nontarkasti olla tuhlamaat- ta mitään - varsinkaan ruo- kaa. Eräänä iltana hän kere- toi, ettei ollut odottamattoma- liikelouanaa vuoksi voimattu- da ruskean pussin pakkaami- ani eväitä, mutta ettei niitä kuitenkaan ollut heitetty pois. "Annoin pussin Hilalle, joka söi pikkuleivä", hän sanoi. "Hän antoi voileivän Penalle, Juha sai banaanin ja Ilkka o- menan".

"Hienoa, kulta", vastasin. "Kukas sai lapun, jossa luki: 'Rakastan sinua, nallekarhu?'"

MAAILMASSA olisi paljon vähemmän pahaa, ellei pahaa voitaisi koskaan tehdä hyvän varjolla. * * *

OHIMENNE KUULTUA

TAKANAPÄIN: "Hän on niitä miehiä, jotka ylenkatsovat ylempään".

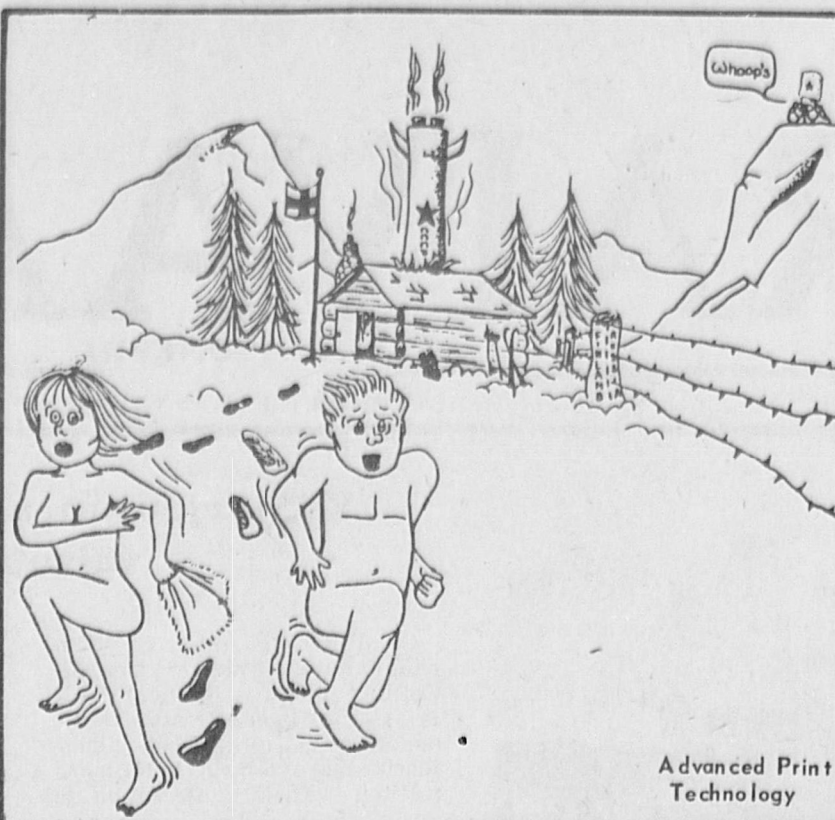
MIES silmäilee sievää vaa- leaverikköä: "Tuon minä tah- toisin panna syrjään vanhu- tenivaralle".

MIES kaverilleen: "Kolmen maillasajan ja kymmenen vuo- den harjoittelun jälkeen golf tuottaa minulle lopultakin iloa; minä lopetan".

KAHVITUNNILLA: "Ehkei hän ylipalkattukaan ole, mut- ta sie tässä kyllä saada palk- kansa lahjapakettissa".

ÄITI pikkupojalle, joka ai- koo juuri uskaltautua omin päin väentungokseen: "Muista tulla heti takaisin, jos eksyt".

JOHTAJA toiselle: "En sa- noisi häntä itserakkaaksikaan. Mutta hän on varma, että ei- lei hän olisi syntynyt, tyhmi- set tahtoisivat tietää miksi ei".

Advanced Print Technology

Karin kanteleet

Seinillä riippuu venäläisiä kansansoitimia, domria ja ba- lalaikkoja. Niiden joukossa on kymmenkunta erilaista kante- lettä.

Kari Dahlblom ottaa Petros- koista hankkimastaan altokan- teleesta suomalaisen valsein. Sävelet irtoavat tummina ja kantautuvat munnikkokankaalle. Laskeva aurinko värjää puiden latvat purppuraksi.

Tunnelma on vähän tseho- vilainen, haikaa mutta kaunis.

Kari, onko kanteleensoitto su- ruista tehty?

"Joka soittoimella on oma mu- siikkimaailmansa. Tuskin ro- cin soittoaminen onnistuu kante- leellä", hän sanoo ja nostaa soittoimen takaisin seinälle.

Kari on ammattisotilas. Hän työskentelee kahdeksatta vuo- tta Ilmavoimien Viestikoulussa Tikkakoskella, nykyisin auto- hallilla kuljetusvälineuseperi- na. Ammatti ei ole häntään ha- rraustaan eikä harrastus am- mattia. Perhekin on kiinnostu- nut kanteleista. Tuula-vaimo soittaa, samoin pojat Timo, 8, ja Tuomo, 5.

"Meillä on varuskunassa pieni venäläisten kansansoitin- ten orkesteri. Olemme esiin- tyneetkin", Kari kertoo ylpeä- nä.

Orkesterin soittimet ovat pääasiassa hänen omasta koko- elmastaan, sillä hänen mielen- kiintonsa ulottuu kaikenlaisiin venäläisiin kansansoitimiin.

"Kai se on jonkinlaista pro- testia. Minua on aina kiinnos- tanut se, mikä muita ei".

Kari muistaa päivälleen, kos- ka hänestä tuli kanteleen ys- tävä. Neuvostoliiton valtion kantelehyry soitti radiossa Si- beliusin Valsea tristen, jonka Kari sattumalta kuuli. Tapauk- sesta on 15 vuotta eikä hän- tä sen jälkeen ole muunlainen musiikki kiinnostanut.

"Olen kuullut ammattilais- yhtyeiden soittavan kantelei- la Sibeliusia, Griegia ja Tsai- kovskia. Minusta se on hyvin kaunista".

"Kantele on suomalaisten kan- sallisoitin, mutta emme ole tehneet paljonkaan sen eteen.

Dahlblomin kolmen miehen kantelepartio. Kari-isä soittaa venäläistä altokanteletta. Timo tapalle suomalaista koneistokan- telettä ja Tuomo keskittyy viiskieliseen "Väinämöisen kante- leeseen".

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMUSRAHASTO NYT: \$722.00

IVAR ÄIJÄLÄN MUISTOLLE

s. kesäk. 1, 1898, Kuru, Suomi
k. tammik. 2, 1985, Atlantis, Florida

Elsie Aho	\$5.00
Irene Vilakari	5.00
Martha Pape	5.00
Marie Somppi	5.00
Eino ja Taimi Salo, Lake Worth	5.00
Aili ja Aaro Ylitalo, Lake Worth	5.00
Hilja ja Victor Salminen, Hubbardston, MA	10.00
Aune ja Victor Hytti, Lantana, FL	10.00
Irma ja Pentti Laine, Lunenburg, MA	3.00

ELNA EDWARDSIN MUISTOLLE

s. toukok. 28 p., 1916, Fitchburgissa
k. jouluk. 26 p., 1984, Fitchburgissa

Mac, Irma, David ja Diane, Delmar, NY	25.00
Esta ja Arvo Arjanen, Fitchburg, MA	5.00
Montachusett Regional YMCA, henkilökunta	50.00
Ellen ja Arno Hängas, Lunenburg, MA	5.00

EVA WUORENMAAN MUISTOLLE

k. jouluk. 14, 1984

Lempi ja Wilho Aalto	5.00
Aili ja Eli Kahkola	5.00
Anna Klemetti	5.00
Helmi ja Toivo Tuominen	5.00
Aili ja Toivo Wilen, Westminster, MA	5.00

Martha Hill, Mt. Iron, MN	5.00
Laila ja Erick Lahtinen, Lantana, FL	5.00
Lil ja Eino Winter, New Port Richey, FL	5.00

Vanhempiensa Hanna ja Anton Patarin muistolle lahjoittaa Martha Patar, Lunenburg, MA 10.00
Tammikuun 12 p:nä syntyneen isänsä Ivar G. Hallforsin muistolle lahjoittaa Helen E. Hallfors, Baltimore, MD 10.00
Arthur W. Wikmanin (kuoli tammik. 18, 1982) muistolle lahjoittavat hänen vaimonsa Anna Wikman sekä tytär Viola perheineen 20.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

PRESIDENTIN UUDEN VUODEN PUHE

Tasavallan presidentti Mauno Koivisto on pitänyt jälleen perinteisen uuden vuoden puheen- sa, jossa hän toivoi superval- loilta pirkän kantaman ristei- lyohjusten kieltämistä. Presi- dentti Koivisto katsoo ristei- lyohjusten luovan epävakautta Pohjolaa ja toivoi, että pit- kän kantaman risteilyohjuksset kieltäisi kokonaan. Tällä kannanotollaan presidentti Koivisto uudisti presidentti Kek- kosien vuonna 1978 Tukholmassa ydinasevalloille tekemän veto- muksen ja totesi seitsemän vuotta vanhan vetoomuksen olevan nykyään entistä ajankohtai- semman.

Presidentti Koivisto käsit- teli myös Pohjolan ydinase- tonta vyöhykettä ja sanoi hank- keeseen tarvittavan ydinaseval- tojen siiroumuksia siitä, että Pohjolan alueella ei käytetä y- dinaseita eikä niillä uhata.

Puheessaan presidentti Koiv- isto käsittelee laajasti myös sisäpolitiikkaa ja ns. rötösher- rakeskustelua. Presidentin mu- kaan on tärkeä kysymys, ovat- ko tavat huonontuneet ja onko yhteiskuntamoraali laskenut. Presidentin mukaan hän on e- delleen pysynyt entisessä kan- nassaan, että tavat ovat olleet paranevassa ja oikeuskäytänn- tiukkenemassa "heijastaen täi- löän ilmeisestikin yleisen mielipiteen kehitystä ankaram- man järjestyksen suuntaan".

Presidentti Koivisto käsit- teli myös Pohjolan ydinase-

SUOMI JA YHDYSVALLAT SOPIVAT TERÄSVIENNISTÄ

Sitkeiden neuvottelujen jäl- keen Yhdysvallat myönsi Suo- melle viisivuotisen teräk- sen tuontia koskevan sopimuksen, joka merkitsee noin 250,000 tonnin vuosikinttiä a- merikkalaisilla markkinoilla.

Alustavaan sopimukseen päästiin tammikuun 9 p:nä Suo- men aikaa ja virallinen alle- kirjoitus tapahtuu tällä vii- kolla. Viisivuotinen 1985-89 so- pimus koskee hiiliaterästä ja sen ulkopuolelle kuuluu Yhdys- valtain lisävaltuuttama erikoiste- räs.

Sopimus koskee Suomessa ennen muita Rautaruukkia ja myös Ovakoja ja lisäksi Outo- kumpua.

Sopimukseen päästiin vain muutamia tunteja ennen Suo- men valtuuskunnan aiottua kotma- kaa. Neuvotteluja on käyty vii- me marraskuusta lähtien ja rat- kaisuun päästiin kolmannella kierroksella.

SUOMI NELJÄNNEKSI

Suomen nuorten jääkiekko- maajoukkueen talvitalman vuo- tisissa maailmanmestaruuski- soissa päättyi itkuun. Pikkulei- jojat taistelivat aina viimei- seen otteluun saakka mestaruus- desta, mutta viimeisen ottelun tappio Neuvostoliitolle (5-6) ti- putti Suomen neljänneksi. Suu- rinumeroinen voitto olisi tien- nyt mestaruutta, voitto yleensä vielä hopeaa ja tasapeli pronssi- a. Mestaruuden vei Kanada, hopean Tehkoslovakia ja pronssin Neuvostoliitto, Suo- malaisista valittiin kisojen täh- timiehistöön maalivahti Timo Lehtonen sekä hyökkääjä Mik- ko Mäkelä ja Esa Tikkanen.

Uudistakaa Raivaajan tilauksenne!

Pasilan rauhansasema siirtyi väliaikaiselle paikalleen syyskuun alussa kolmen vetoauton voimalla.

Pasilan entinen asemarakennus siirtyi lopullisesti sijoilleen tammikuun 3 päivänä. Rakennus vedettiin tunkeilla väliaikaisesta olinpaikastaan vastikään valmistuneen kellarin päälle Pasilassa. Siirto kesti noin kahdeksan tuntia.

Suomen Rauhaliiton ostama asemarakennus valmistuu käyttöönsä rauhaliikkeen monitoimitaloksi ensi toukokuussa. Hanketta varten tapahtunut kansalaiskeräys on tähän mennessä tuottanut noin 250,000 markkaa. Rauhansaseman kunnostukseen on laskettu kuluva kaikkiaan 1,5 miljoonaa markkaa.

Terveys sisaren muistelmia

Muistiinmerkinnyt Paavo Aro

Lyyli Nieminen oli syntynyt Tampereella vuonna 1890 ja kuoli samassa kaupungissa vuonna 1976. Hän toimi terveysasarena Ristinassa ja Laviassa, sekä tuberkuloositoipilaskodin ja vanhainkodin johtajana. Vuodet 1927 - 1943 hän vietti Laviassa ja sieltä on nämä muistelmia.

Myöhemmin poika varttui toisen perheen luona, kävi kokkikoulun ja loppujen lopuksi päätyi rajavartiostoon.

Lyyli muisteli viimeisinä elinvuosina: "Eläis se Suomen järven isäntä, niin soitaisiin ja sanoisin, että siellä se räppäle nyt sunnin rajoja vartioi."

Elämää Suomen metsissä

Erään järven rannalla kaukana kirkonkylästä asui Vänni ja vaimonsa Ruusa. Lapsia oli useita. Ruusa oli neljä vuotta maannut halvaantuneena sängyssä, kun hän synnytti pojan. Apua ei etsitty, vaikka muutama päivän ikäiseltä pojalta kissa raapaisi silmän puhki.

Jotenkin tieto kulki Lyyliille, ja silloin alkoi tapahtua. Hän keräsi ruokaa, vaatteita ja lääkkeitä, ja tuli autolla Suomen järven, josta määräsi isännän viemään hänet perille.

Siellä poika pestiin, kastettiin ja lopuksi vietiin samalla kyydillä pois.

Hevoskyydin aikana Lyyli sanoi isännälle: "Ota sinä tämä poika omaksesi, kun sulla ei ole lapsia ja sulla on iso talo."

Isäntä vastasi: "Kaikkia saatantolaa sää kohlit kunnan elättäväksi, ei tosta ole eläjä."

Lausahdus kuvaa enemmänkin ajan "turhia kipukustannuksia" pelkäävää ajattelutapaa kuin isäntää itseään.

Olympiavoittaja jonka terveysisäri lannisti

Suomen saavutettua itsenäisyytensä oli maan kansallistune korkealla. Sitä pitivät erikoisesti yllä Suomen miesten saavutukset urheilussa, erikoisesti olympiakisissa. Moni Lavian poika myös uneksi olevansa joskus voittaja olympiakisissa.

Satui sitten tapaus, jossa terveysisäri joutui osallistumaan tähän urheiluun.

Laviassa oli toripäivät ja väkeä niissä sen ajan käynnän mukaan runsaasti. Toripäiväli tuli myös Linströmin poika Soikan tiehaaran paikkeilta.

Kun hän näki kaikkialla ihmisiä kulkevan ja erikoisesti kokoontuneen tasaiselle aukiolle kunnantalon taakse, hän heti oivalsi, että olympiakisat ovat kyseessä. Hän itse oli harrastanut painia ja päätti yrittää saavuttaa kultamitalin tässä lajissa.

Hän alkoi heitellä miehiä sekälleen. Kaikki eivät siihen helpolla suostuneet, mutta poika oli vahva ja nopea, niin et-

tä hän armotta seljätti suurimmat ja vahvimmatkin miehet.

Kun jokainen mies oli keihästetty, oli voitto selvä ja Linström ilmoitti, että kultamitali kuului hänelle.

Suuri paniikki kuitenkin levisi toripäivillä olevien naisten keskuuteen, ja he juoksivat kunnantalossa asuvan terveysisären luokse pyytämään apua.

Kun asia Lyyliille selvisi, hän antoi morfiiniruiskeen voittajalle, ja niin pääsi väkijoukko taas jatkumaan.

KARIN KANTELEET

Jatkoo sivulta 2

kanteleleirillä ja Jyväskylän konservatoriossa.

"Kanteleensoiton harrastajia alkaa olla enemmän, mutta kanteleita on vaikea saada. Konserttikanteletta saa odottaa kaksikin vuotta. Valtion pitäisi tukea myös kanteleen valmistusta", Kari huomauttaa.

Stereoista kuuluu hiljaisista kantelemusiikista. Neuvostoliittolainen laulaja Maria Mordasova, Karin suosikki, esiintyy.

Kari katselee ikkunasta ulos.

"Jotkut ihmiset eivät millään voi käsittää, että Suomen armeijan palveluksessa oleva matkustele Neuvostoliitossa. Ei se minua häiritse. Pämiehet ovat suhtautuneet mukavasti".

Ja ammatti havaltaa: naapurimaassa. "Sotilaisiin suhtaudutaan siellä hyvin kunnioitavasti".

Kari uskoo harjoittavansa käytännön ystävätyötä; ensimmäiset sävellet helähtävät jo Neuvostoliiton tullissa, kun tarkka tullimies haluaa varmistaa, mitä hän kuljettaa mukanaan. Liisa Usiniitty

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC

Polttoöljy Recapping

Commerce Ave. DANIELSON CONN.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mouno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PAIVALLISET
joka sunnuntai klo 2 p.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN

PAIKANVALITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUEHLBERG
HYVÄT PAIKKOJA SAATAVANA
Soittakaa 288-6562 area code (212)
tai kirjoittakaa osoitteella:
Finnish Employment Agency, Inc.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

Laurens NY

Juna Jussi (John Watanen) soitti toimistoomme tiistaina. Tämän kertaiset uutiset olivat ikäviä laadultaan. Hänen vaimonsa Sandra oli nimittäin kuollut juuri samana aamuna, tammikuun 15 päivänä kello 9:00 aamulla.

Sandra kuoli vatsatautiin ja oli viettänyt viimeiset kuusi viikkoa sairaalahoitossa. Väliin hän pääsi jo kotiin, mutta paluu sairaalaan oli väistämätön hänen tilansa heikentyessä.

Sandra täytti 84 vuotta tammikuun 5 päivänä. Jouluna Juna Jussi ja Sandra saivat juhlaa 55-vuotispäiväänsä. On siinä jo pitkä talvi yhdessä vietettyjä päiviä.

Vainajan ruumis poltettiin välittömästi kuoleman jälkeen.

Otamme osaa Juna Jussin suruun. Hän on meille raivaajaisille hyvä vanha tuttu. Monien vuosien ajan hän kirjoitteli Raivaajaan ja hänellä oli runsas lukijajoukko, mikä aina innolla ja mielenkiinnolla luki näitä kirjoituksia. Nykyisellään Juna Jussin näkö on kuitenkin heikentynyt siinä määrin, että kirjoittelu on lähes mahdotonta.

Onnitelkaa ystäväinne ja sukulaisianne Raivaajan välityksellä!

Koivun mahlaa tuodaan kaliforniaan

KUOPIO - Karttulaista koivun mahlaa aiotaan ryhtyä tuomaan Suomesta Kaliforniaan. Mikäli maahan tuontiluvat saadaan, Kaliforniaan aiotaan vie-
rää vuosittain jopa 500,000 litraa koivun mahlaa.

"Kalifornian on jo lähtenyt pariinkin kertaan koe-erä ja markkinatutkimuksia tehdään parhaillaan" kertoo koivun mahlan tuotannon Karttulaan aloittanut Erkki Korhonen.

Viime keuhkavälillä Korhosen tilan metsikössä juoksettiin koivun mahlaa noin 20,000 litraa ja siitä saadut tulot ovat Korhosen mukaan jopa suuremmat kuin puun myynnistä saatavat tulot.

Mikäli vienti Kaliforniaan alkaa, tarvitaan Korhosen mukaan yhteistyöhön muitakin kuin karttulaista mahlan juoksutajia. Mahlaa joudutaan silloin hankkimaan koko Savosta ja muualta maasta.

USA:ssa ja Kanadassa valmistetaan vaahterasirappia. Koivujakin on, mutta ne eivät ilmeisesti sovellu yhtä hyvin mahlan tuotantoon kuin suomalaiset koivut.

Mahlan tuontia ja sen markkinoimista tutkii Kaliforniassa siellä asuva heinäkallu kauppias Tauno Korhonen. Korhonen on Kaliforniassa kuusi vuorokautta.

Brooklyn, N. Y.

Imatran tapahtumia v:lta 1984

Nyt uuden vuoden alkaessa on syytä tehdä pieni katsaus Kansallisseuran Imatran tapahtumiin vuoden 1984 ajalta. Imatra on tärkeä osa suomalaista täällä suur- New Yorkin alueella, ja siksi onkin hyvä näin lehden palstalla katsoa sen toimintaa.

Monet eivät ehkä tiedäkään kuinka suuri on se työ ja vastuu, jonka Imatra seuran kokonaisen talon johtohenkilöt joutuivat kantamaan kuluneen vuoden aikana.

Imatra talolla on edelleen tehty suuria korjauksia. Luotamusmiehet pyysivät ja saivat jälleen Suomen Opetusministeriöltä apurahan, jolla pystyttiin mm. uusimaan vuotava vesikatto. Sauna korjattiin perusteellisesti, toimistohuone uudistettiin, taloon on laitettu pakolliset, lain määräämät hätäpuvut sekä muita sähköuudistuksia.

Vuoden aikana on pidetty monet perinteiset juhlat, kuten äitienpäivä-, juhannus-, seuran vuosi-, joul-, ja uuden vuoden valvojaisjuhlat. Viime manitu oli erittäin lämminhenkinen tilaisuus, aivan perhejuhlan tapainen kotikokosine ruokineen, suomalaisen musiikin parissa.

Monia taitellijoita on jälleen vierailut Suomesta. "Viisi naista kappelissa" -teatteriesitys oli suuri menestys keuhkallä. Raimo Luokomaan laulusta.

lusta saimme nauttia syksyllä ja nyt juuri ennen joulua oli arvokas, antoisa Kalevalan 150-v. konsertti, jonka esitti lah-
telainen Finn Kantelet orkesteri.

Ensi kertaa pidettiin Imatralle Suomen Isänkäyppäpäivän kunnikiä järjestetty vastaanotto, jonka oli toimeenpannut pääkonsuli Erik Heinrichs rouvansa kanssa.

Yksityisiä vieraita Suomesta on ollut mm. Suomi-Seuran puheenjohtaja Osmo Kalliala sekä Suomi-Seuran johtokunnan kunnianarvoisa jäsen Helsingin kaupunginjohtaja, ylipormestari Raimo Ilaskivi. He molemmat toivat vilpittömät kiitoksensa sille arvokkaalle työlle, jota Imatralle on tehty suomalaisen seuran ylläpitämiseksi ja kulttuurityön eteenpäinviemiseksi usein vaikeissakin olosuhteissa. He ymmärtävät, kuinka nykyään toimihenkilöt seurassa joutuvat tekemään paljon vapaaehtoisia töitä useinkin vuodelta ja vielä oman, vakituisen päivätyönsä jälkeen. Osmo Kalliala lausui mm. seuraavaa: "Olette tehneet arvokasta työtä, josta koko Suomen kansa on teille kiitollinen".

Tervetuloa tutustumaan ja nauttimaan nyt Imatran komeasta ja tehokkaasta saunasta sekä seurustelemaan omalle suomalaiselle seurantalolle, jossa vielä puhutaan suomenkieltä muuttuneen ympäristöme keskellä. -Anja Laurila

Työtä, työtä

Kun kaksi lasta kyllästyi toimitukseen paratisissa, heistä tuli tottelemattomia. Rangaistukseksi heidän oli lähdettävä maailmaan, jossa he joutuivat vaivaa nähdessä elättämään itsensä. Paratiisin itäpuolelle jäivät vartioon kerubit ja laimuava miekka.

Paluuta vitattomuuteen ei ole.

Kun maallisessa oikeudessa tuomari näkee edessään paahtuneen rikollisen, hän rankaisee estämällä syylliseltä työntöön ja toimintaan.

Jos työ on kirous, niin ihmisen on käynyt kuin simpukalle, joka muuttuu kuorensa kiusaavan hiekkasirun helmeksi.

Toimittomuus väsyttää, se johtaa veltouteen ja kyllästymiseen. Onneton ei ehdi olla iseltä, joka on keskittynyt mielenkiintoiseen työhön. Joskus ihminen pyrkii jopa suuren surun yli paikkimalla ranskasti töitä.

Työn kautta ihminen pääsee lepoon. Lihas rentoutuu vastaa, kun sitä ensin on jännittänyt. Sauna maistuu parhaalla hikiänsä lenkin tai kunnan jumpan jälkeen. Eikä milloinkaan maistu kahvikupillinen niin hyvältä kuin inhoittavan viikkosivouksen jälkeen.

Työ valaisee arvoja. Sen huomaa parhaiten silloin, kun joutuu työttömäksi tai jää eläkkeelle. Niin vain on, että maadimassa tehdään ala-arvoista työtä ja arvokasta työtä. Ala-arvoisen työn ihminen kokee ilottomaksi.

Innokas tutkija menee töihin

On olemassa leipätyötä, kutsu-
sumästyötä, hyväntekeväisy-
työtä: työ voi olla harrastus ja harrastus työ, ihminen voi puuhata terhaakaan pahanteossa, mutta toimia ihmisen haluaa, päteä ja olla tarpeellinen.

Ennen tehtiin työtä yleensä perheen vuoksi, nykyisin saat-
taa perhe olla työn hyväksi: on edustuskoti- ja vaimo.

Työ voi tehdä tekijästään orjan; se voi olla kaikki kaikessa - tai sitä voi joutua tekemään vain rahan takia.

arkena, pyhänä ja lomalla. Joulupäivä on paras, silloin ei häiritse puhelin, ei yövahti. Joskus vain, jos tuijottaa liian mikroskooppilasin alle, voi saada niskakrampin, eikä kykene enää sivulle näkemään.

Yksitoikkoista työtä tekevä vetää jonain aamuna raskaasti saappaita kohti työpaikan porttia. Hän on kulkenut samaa reittiä jo kaksikymmentä vuotta. Portailta kellokortille hän tulee ajatelleeksi, että näin tulee jatkumaan vielä kaksikymmentäkaksi vuotta. Tappavaa rutiinia. Palkka riittää elämiseen. Ylimääräistä jää vain pihistämällä.

Vaaraksi poikavauvalle

Lasta odottavan naisen tilailisella alkoholilla käytöllä voi olla kohtalokkaat seuraukset poikavauvan, ruotsalain tiedemies sanoi Strasbourgin Ranskassa äskettäin pidetyssä kongressissa.

Professori Knud Larssen Göteborgin yliopistosta on tehnyt lukuisia tutkimuksia röttien sukupuolielämästä. Eräs hänen tuoreimmista tutkimuksistaan osoittaa, että säännöllisesti alkoholia nauttimaan joutuneet kantavat rotat synnyttävät koiraspuolisia jälkeläisiä, jotka myöhemmin osoittavat omaavansa naismaisia luonteenpiirteitä.

"Tulos on sama, jos kantavana oleva rotta joutuu joka päivä puolen tunnin ajaksi stressille alttiiksi. Rottanaaraan tällöin synnyttämät koiraspuoliset jälkeläiset käyttäytyvät myöhemmin paritumistilanteessa naaraspuolisen rotan tavoin", Larssen vakuutti.

Professori Larssen selvitteli ilmiötä mm. siten, että alkoholi ja stressi vaikuttavat rotan sikiön keskushermoston normaalia kehitystä, jolloin mieshormonien tuotanto häiriintyy.

Naaraspuolisten röttien kehityksessä ei ole havaittu vastaavallaisia ilmiöitä.

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310-12 8th AVENUE

BROOKLYN 20, N.Y.

In Continuous Service to the Community Since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.

Tel. Prescott 4-3284

Central Village
Tel. Logo LU 4-2847

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street

Fishkill, N.Y.

Tel. 896-6166

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK - MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *

*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% - INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED - RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

HANSLIN

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

The Finnish-American

RAIVA AJA

Finland Society's 12th-

Summer Seminar

Finland Society (SuomiSeura) is again arranging its traditional Summer Seminar. The educational part of the Seminar is threefold:

Finnish classes will be held in the mornings, for an average of three lessons a day, or 45 lessons in all, to complete the course. The classes will range from elementary to advanced in small groups on several levels. In the final week of the Seminar, students may also choose to take 10 extra lessons of Finnish instead of other activities.

Lectures on Finland will in each case be followed by a question-and-answer period, or discussion on the topic. The following subjects will be dealt with: History, foreign policy and international relations; Political and governmental system; Municipal government; Mass media; Social structure and social policy; Labor market policies; Industry, economy and foreign trade; Educational system; Emigration; Finnish and related languages; The Kalevala Sesquicentennial; Literature; Art, architecture and design; Theater; Music; Nature and environment.

Excursions and tours. During the three weeks there will be visits to points of interest in the Hämeenlinna area. Both weekends will be spent traveling, visiting other places in Finland.

The classes will be held at the Vocational Training Institute in the city of Hämeenlinna. The school is located near the center of town. There is a swimming beach within walking distance, good facilities for jogging, etc. Good local bus service. The package includes room (double), breakfast, lunch and afternoon coffee.

The town of Hämeenlinna (in Swedish Tavastehus) was founded in 1639 by a Count Per Brahe. Its present population is about 42,000. It stands on an ancient Häme tribel dwelling site. It is the oldest inland town in Finland, and has long been an administrative and cultural center as well as a garrison town.

As the birthplace of Jean Sibelius, the town has claims to musical fame. It has many historical and cultural monuments, such as a medieval castle, the medieval church at Hattula and Sibelius's birthplace.

The distance from Helsinki to Hämeenlinna is about 100 km, or 60 miles. Hämeenlinna can be reached easily from both north and south by train, from almost any direction by bus, and from the north also by boat. The nearest airport is Helsinki.

The Kanta-Häme ("Häme Heartland") Summer University was founded in 1972, and has grown into one of the most active summer universities outside the actual university towns.

The Seminar will start on Monday morning, July 1, 1985. The course will wind up Friday evening, July 19, 1985. The participants are expected to arrive on Sunday evening, June 30, and may stay until Saturday, July 20. Detailed instructions on transportation, etc., will be sent to participants after admission.

OPTION: Students have expressed a desire for more Finnish lessons in addition to the morning classes. Trying to comply with these wishes, seminar participants will now be given a choice: in the third (and last) week of the Seminar, they may choose either the ordinary program or an intensified language study program. This is explained more in detail in the application form.

The Seminar is primarily meant for young college and university students of Finnish descent. Students should preferably be between 18 and 30 years of age. A few applicants over 30 will be admitted each year.

Knowledge of Finnish is not required. The language of instruction is English. Con-

At Finland Society summer seminars Finnish is taught in small groups at several levels. Picture is one of the groups from last summer. About 40 students are admitted to the seminar each year. Last summer there were 43 from eight different countries.

sequently, a sufficient knowledge of English is necessary.

Application forms for the Seminar are available from Finland Society, Mariankatu 8, P.O. Box 213, SF-00170 Helsinki, Finland.

If you apply for a travel grant also, your application must reach us by April 12, 1985. If after April 12, 1985, there is still room, students may be admitted to the Seminar.

The Seminar fee is \$360 US, which covers lectures, books, room and board and tours during the three-week period, weekends included.

Fares covering travel to and from Hämeenlinna before and after the Seminar are not included.

Finland Society (SuomiSeura) will be awarding a few travel grants for this Seminar.

The memoirs of a Visiting Nurse

recorded by Paavo Aro - translated by Roy Helander

Lyyli Nieminen was born in Tampere in 1890 and died in the same city in 1976. She served as a visiting nurse in Ristina and in Lavia, and as the head of a home for recovering TB patients as well as an old folks' home. She served in Lavia, a small town in Satakunta, about half way between Pori and Tampere from 1927 to 1943. Her memoirs give a good picture of a small rural town of the time.

Life in the Finnish back country

Out in the country, far from the church village, lived Väinö and his wife Ruusa. There were also several children.

Ruusa had been bedridden with partial paralysis for four years when she gave birth to yet another child. They did not go for help, even though the cat scratched out the eye of the newborn boy.

Somehow word got to Lyyli and then things started to happen. She gathered food, clothing and medicine and came by car to Suodenjärvi. There she ordered a farmer to take her the rest of the way by horse.

The boy was washed and baptised and taken away by Lyyli. On the ride back, Lyyli told the farmer, "Why don't you take the boy for your own? You have no children and your farm is large."

The farmer replied: "You gather up all the bastards for the town to support. That kid will never live." The farmer's reply is more readily typical of the feeling of the time about welfare than it is of the man's lack of feeling.

Later the boy grew up in another home, attended cooking school and ended up in the border patrol.

Lyyli, in later years, said, "If that old farmer were still alive, I'd call him and tell him that the little runt is out there protecting the country's borders for him."

The Olympic winner whom the nurse conquered

When Finland gained her independence, patriotism was

very high. It was heightened by the achievements of Finnish men in sports, especially in the Olympics. Many a Lavia boy dreamed of taking part in the Olympics.

An event occurred where the visiting nurse had to join in the sport. It was market day in Lavia and the crowds at the fair were large. Linstrom's son, from up Soika way, came to market also.

When he saw the large crowds moving about and gathering in the level field behind the town house, he immediately gathered that the olympics were in progress. He himself liked to wrestle and decided to go for the gold in that sport.

He began to throw the men over on their backs. Some resisted valiantly, but he was strong and quick, so that he succeeded in laying them out, even the biggest and strongest of them.

When every man was down and victory was certain, Linstrom declared that the gold medal was his. Panic took hold of the women present, and they fled to the office of the visiting nurse.

When Lyyli discovered what was happening, she gave the victor an injection of morphine and the market day was able to continue peacefully.

The above excerpts from "The Memoirs of a Visiting Nurse" can be found in Finnish on page 3.

Saima Park

FITCHBURG MA--The Finnish American Club of Saima had its first meeting of the new year on January 9.

Plans for Finn Nite, the club's largest annual fund raiser, are well underway. It will be held on Saturday, March 30, at the Gilmartin Senior Citizens' Center in Fitchburg.

This year the well-known Finnish accordionist Veikko Ahvenainen will play for dancing. The Finnsounds, a local band, will also play. A roast beef dinner will be served.

The club membership voted to approve the construction of a new 60 x 100 pavilion at the park, to be located behind the ravintola. Work has already begun. It has been momentari-

Speaking of Elinan Surma

(The Brutal Murder of Elna)

By Signe

In the literature of many countries are found the folk poems and ballads that, having been told and retold for generations, have finally been written and are being preserved.

The theme is frequently a tragic one, and often many different versions are found since changes do occur after much repetition. Some of the poems are the result of an individual's creativity, but frequently the story is based on history.

Such is the Finnish legend, finally set down on paper in the latter part of the seventeenth century, that tells the story of the innocent but unfortunate Elna who was married to Klaus Kurki, master of Laukon Kartano (Lauko Manor). The tale illustrates the brutality of life in the Middle Ages.

The poem relates that in their home was a maid, Kirsti, who was attracted to the master, and plotted to separate him from his wife. She hinted that Elna and Uolevi had frequently been seen together. In great anger Klaus promised Kirsti that if she could prove such a story, he would clothe her in silks, and punish his wife by burning her.

Kirsti instructed Klaus to tell Elna that he was going on a long journey, but in reality he was to go only a short distance, and to be ready to return as soon as Kirsti sent for him.

Klaus tells Elna that he has to go to a court session far in the North. Elna, who loves him dearly, pleads with him not to be gone very long, for it is almost time for their baby to be born.

Soon after he leaves, Elna has a baby boy. Kirsti delivers

a message to Uolevi that Elna wishes to see him. When they are together in her room, Kirsti locks the door, and sends word to Klaus. He is furious and sets fire to her room. Not even the pleading of Elna's mother, who kneels before him has any effect on his determination to destroy Elna and the child which he does not now accept as his own.

At the end of the poem, Klaus is in distress. His crops have failed and his cattle are gone. He repents of his horrible deed and as he sits weeping bitterly for his wife and child, Jesus appears before him in the form of an old man, and asks him why he is so sad.

After hearing his story, Jesus tells him that Elna is in heaven where she is seated at the feet of Jesus with her baby in her arms. Klaus and Kirsti, on the other hand, are burning in the deepest part of Hell. On learning how he was to be punished, Klaus, in desperation, rides away on his horse. Playing on his flute, he drives the animal into deep water where they both drown. Kirsti soon follows him in death.

According to an historical document written circa 1551 and discovered in the late eighteenth hundreds, there actually was a maid named Kirsti who brought this about, and later married the husband. They had two sons and seven daughters.

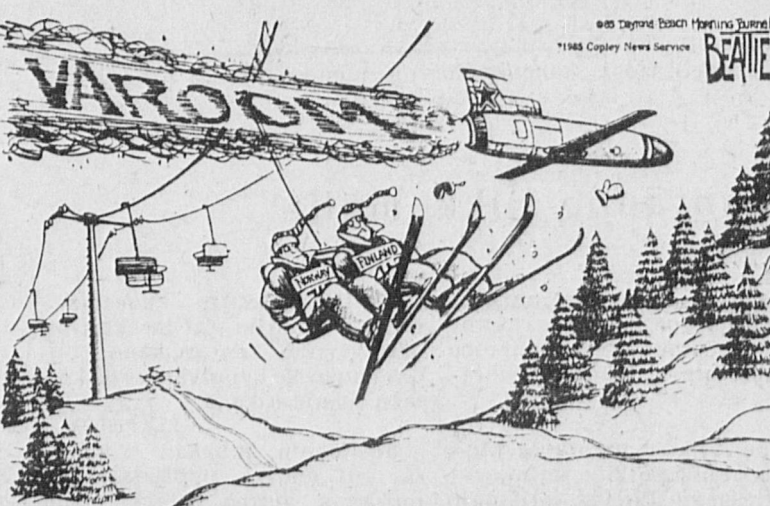
The only difference is that Klaus Kurki is not mentioned as the perpetrator of this cruel deed. Rather it is Klaus Djekn, his grandfather on his mother's side of the family and at one time master of Turku Castle, who lived about a hundred years earlier.

The true story must remain shrouded in the mists of history, and the reader must decide for himself which version he wishes to believe.

Finland in the news

Finland only seems to make the news in the U.S. when it has something to do with the Soviet Union.

Here are a few examples of what the cartoonists came up with after the Russians lost their missile.

ly stopped, however, because the city inspector has some problems with the plans.

Sixteen new members have joined since the club's last business meeting in October.

This past December FACS lost two active members, Hilma Siiskonen and Elna Edwards. Hilma, a past president and board member, could always be found at a club event working in the kitchen. Elna, a charter member of the club, was active many years on the educational and flower committees.

After the business meeting, members listened to a presentation by Susan Suchocki of Nausek Hospital, Ashburnham, Nausek works with people in trouble with alcohol and other substances.

The next club meeting will be Wednesday, February 13 at 7:30.

Newton-Bartlett

HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113

42 Main St., Newport, N.H.

KALENTERI

MAINE

Jan. 20--Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 p.m., Congregational Church, South Paris.

MASSACHUSETTS

Feb. 2--Dance at Saima Park, 8 p.m., Fitchburg. Music by the Hi-Lites.

Feb. 4--Finnish Central Committee meeting, 7:30 p.m., Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. Planning the Kalevala Day program on March 3.

MICHIGAN

Jan. 19--Hoijakat Pastry Sale, Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 26--Annual Las Vegas Nite, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK CITY

Jan. 22--Martti Talvela, bass, recital, 8 p.m., Kaufman Concert Hall, 92nd Street Y, 1395 Lexington Ave. (Box office tel. 212-427-4410)

Jan. 31--Feb. 2 & 5--Martti Talvela, bass, with New York Philharmonic (Zubin Mehta, cond., and Eva Marston, soprano; Peter Hofman, tenor) concert at Avery Fischer Hall, Lincoln Center, NYC Wagner: "Die Walkure", Act I (Box office tel. 212-874-2424)

WASHINGTON D.C.

Jan. 24--Symposium: "The Kalevala and Finnish Identity in Finland and America," 9 a.m.-5 p.m., Whittall Pavilion, Jefferson Building, Library of Congress. A commemoration by the American Folk-Life Center of the 150th anniversary of the Kalevala

Finland Festivals 1985

Kuopio Dance and Music Festival . . . June 3-9, 1985
Ilmajoki Music Festival . . . June 7-15, 1985
Naantali Music Festival . . . June 13-26, 1985
Joensuu Song Festival . . . June 15-22, 1985
Jyväskylä Arts Festival . . . June 24-July 4, 1985
Savonlinna Opera Festival . . . July 6-27, 1985
Pori Jazz Festival . . . July 6-14, 1985
Kuhmo Chamber Music Festival . . . July 14-28, 1985
Kaukainen Folk Music Festival . . . July 15-21, 1985
Lahti Organ Festival . . . August 1-9, 1985
Turku Music Festival . . . August 10-16, 1985
Tampere Theatre Summer . . . August 13-18, 1985
Helsinki Festival . . . August 22-Sept. 8, 1985

INFORMATION: Finland Festivals
Aleksanterinkatu 19 A
P. O. Box 56, SF-00101 Helsinki
phone: 358-0-669 695, 607 386

Travels in Europe

By Gladys Mankinen
(continued from last week)

The next day I flew to London to join an American tour group. The first afternoon was spent touring London--Westminster Abbey, Big Ben, Buckingham Palace, Herod's famous department store, Piccadilly Circus and other places. Our hotel was very good, as were all the hotels on the tour, some just more luxurious, others clean but plain.

We visited Stratford-on-Avon next, including the homes of Shakespeare and Anne Hathaway. Here we experienced a curiosity in our hotel room. There were 3 steps to climb and 3 steps to go down in order to go from the bedroom to the bathroom. My room mate and I couldn't figure out the reason for that. She just said, "No one should try going to the bathroom here with his head in a fog." However, English hotels had more steps to climb than I had seen in a lifetime.

We stopped at many delightful towns and admired the lovely countryside of England and Wales. In the meadows flocks of sheep and cows were enjoying the summertime. I had never seen so many sheep in my life.

We, of course, stopped at famous places during the week including Cheddar Gorge, the place where cheddar cheese originated.

We were intrigued by the many thatched-roof houses, seeing them for the first time. Our guide explained that thatching roofs is not only a special profession but also expensive.

And, of course, we visited a number of beautiful and famous cathedrals.

Our last meal in England was dinner at the Chaucer Hotel near Harwich. Before boarding the ferry for Holland, we

said goodbye to our likeable bus driver. He had a pleasant sense of humor. One day overpassing a slowly driven car with a lady driver he remarked "She's taking her car out for a walk."

That evening we boarded the ferry to take us across the English Channel. The ship was a large one with many decks and also a sauna and swimming pool. We went ashore in Holland.

Our only stop in Holland was Amsterdam. We were given a few hours to browse on our own. I was not too impressed with Amsterdam or Holland. I thought it would be more picturesque.

Our bus driver in Holland and Germany was French, who spoke no English. However, he too was a superb driver and likeable personality. One day when we broke into song spontaneously, his face smiled with delight as it was reflected in the mirror. On another day a member with a good voice sang several great numbers for the group.

That evening we crossed into West Germany. The most picturesque part of Germany is in the south, especially in Bavaria. We enjoyed a two-hour boat ride down the Rhine River with mountain scenery on both sides. Huge vineyards and castles one after another covered the sides of the mountains.

Before attending the Passion Play at Oberammergau we were assigned in threes to family homes near there for one night. My friends and I were placed in a very beautiful home where the gracious lady did not speak English but her fourteen year old son acted as interpreter. It was a delight to stay in this house. We had a big breakfast there the next morning before she took us in her car to meet our bus.

(continues next week)

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORDGREN

R. W. BICKFORD

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA
01430
Telephone 827-5909

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA
SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautaustointukisa
vuodesta 1896

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

TULEVIA TILAISUUKSIA

Maaliskuun 3 p:nä vietetään Kalevalan 150-vuotisjuhlaa Elm Streetin Lähetyksirkossa Fitchburgissa. Ohjelma on samantyylinen kuin aikaisempina vuosina. Lisäksi Miriam Lehto, Ellen Hangas ja Roy Helander saattavat esittää pikuskuitseja. Pääpuhujasta ei ole vielä päätetty tässä vaiheessa.

NIMIPÄIVÄ

Tammikuun 23 p. Eini, Eino, Enni
Tammikuun 24 p. Senja
Tammikuun 25 p. Paavo, Pauli, Paavali
Tammikuun 26 p. Raino, Raine
Tammikuun 27 p. Viljo
Tammikuun 28 p. Kaarlo, Kalle, Kaarle, Mies
Tammikuun 29 p. Valtteri

Tammikuun 1, 1985 tyttölapsi Mr. ja Mrs. Erkki Oikkolalle (Joanne Champagne), 42 Meadowbrook Lane, Fitchburg.

KIHLOISSA

Tarja Torni ja Christopher Zarba

Mr. ja Mrs. Reino Torni, 20 Stagecoach Road, Leominster, ilmoittivat tyttärensä Tarja Laila Anita Torniin kihlautuneen Christopher James Zarban kanssa. Sulhasen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Rudolph Zarba, Walpole MA.

Miss Torni graduoi Lunenburgin Korkeakoulusta 1977 ja Montachusett Regional Vocational Technical koulusta 1980. Hän työskentelee lääkintäsihteerinä Burbankin sairaalassa Fitchburgissa.

Sulhanen graduoi Walpolen Korkeakoulusta 1974 ja Wentworth Institutea Bostonista 1976 ja työskentelee markkinointiedustajana Lonestar-San-Vel-yhtiössä, Littleton, Ma:ssa.

Häitä vietetään syyskuussa.

Ashburham - Mrs. Helvi Fiskaali, Holt Road, Ashburham ilmoitti tyttärensä Lornan kihlautuneen Richard Robichaudin kanssa. Sulhasen vanhemmat ovat Mr. ja Mrs. Edward Robichaud, 20 Wall St., Fitchburg.

Lorna sai päästörodituksen Oakmont Regional Korkeakoulusta 1980. Sulhanen valmistui samana vuonna Montachusett Regional Vocational Technical koulusta.

Häät pidetään lokakuussa.

Massan työttömyys 4,4 prosenttia

Massachusettsin työttömyysluku nousi joulukuussa 4,4 prosenttiin. Marraskuussa vastaava luku oli 4,3 prosenttia. Sama suunta vallitsi kansallisesti joulukuussa työttömyyden noususta yhden prosenttikymmenen verran 7,2 prosenttiin.

Kokonaisuudessaan tilastot osoittivat vuoden 1984 olleen erinomaisen työllisyysuuteen. Vuotuinen työttömyysluku 4,8 prosenttia oli alhaisin sitten vuoden 1970. Koska aikaisemmin osavaltion historiassa työssäkäyvien ihmisten

lukumäärä ei ole ollut yhtä suuri, 2,902,000. Lisäksi vuoden aikana 140,000 uutta ihmistä sai työn, suurin nousu Toisen maailmansodan alkamisesta.

Työttömyys on vielä melkoista joillakin paikkakunnilla, mutta parannusta havaittiin vuoden 1984 aikana ja tilanteen parantamiseksi työskennellään yhä ahkerasti.

Suurten teollisuusvaltioiden joukossa Massachusetts johti alhaisimmilla työttömyysluke-

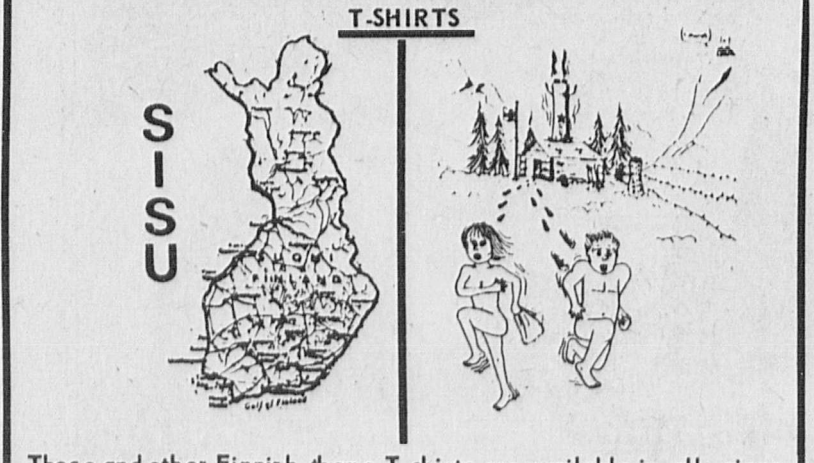
lukuun. Vuosittain noin miljoona amerikkalaista kuulee sydäntään. Niinpä Heart Association järjestö on pannut alulle kampanjan, mikä avulla koetetaan opastaa ihmisiä harrastamaan liikuntaa ja voimistelua. Seurauksena on terveempi sydän.

Järjestön mukaan narulla hyppiminen on yksi parhaimmista sydämen verenkierrosta vaikuttavista liikuntamuodoista.

Viime viikon torstaina McKay koulun oppilaat voimisteluopettajansa James Jellisonin kanssa hyppäsivät narua järjestön hyväksi koulun voimistelusalissa.

Oppilaat jaettiin kuusijäsenisiin ryhmiin ja he keräsivät varoja sen mukaan, miten kauan he hyppivät narua kolmen tunnin aikana.

Jellisonin mukaan innostus oli suurta, oppilaista oli mukavaa auttaa toisia. Oppilaiden hankkimilla varoilla voidaan auttaa tutkimustyötä sekä järjestön opastusohjelmia.

These and other Finnish theme T-shirts are available in all sizes. \$8.95 pr shirt includes shipping, 3 or more \$7.75 pr shirt.

Advanced Print Technology

P.O. Box 214
West Townsend, MA 01474
617-597-5124

Suomea puhua
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistön ostoa tai myyntiä koskevissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.

Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5111

Florida kutsuu!
Edustakain junamatka Bostonista mihin tahansa Floridan kaupungeista
\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Kuolleita

CLINTON, MA - Walfred J. Noppa, 77, Prescott Mills, kuoli tiistaina, tammikuun 8, 1985 Worcesterissa.

Hän oli syntynyt Warrenissa Jacob ja Matilda (Lehtimäki) Nopan poikana. Kaipaamaan jäi vaimo Mary A. (Grover) Noppa; poika David Noppa, Clinton; tytär Janice Nelson Sr., Sterling; neljä lastenlasta ja serkku Mrs. Ina Davis, Keene, N.H.

Hautaaminen tapahtuu Hillside hautausmaahan, Sterlingissä.

SPRINGFIELD, MA - Arvo O. Metsistö, 93, 117 Groveland St., Springfield, kuoli tiistaina, tammikuun 8, 1985 Bay State lääkintäkeskuksen Springfieldin osastolla.

Hän oli syntynyt Suomessa Wilhelm ja Josefina Metsistön poikana ja asui Springfieldissä viimeiset 60 elinvuottaan. Hän työskenteli monien vuosien ajan automekaanikkona jäädessä eläkkeelle 1965.

Hänen vaimonsa Hilja M. (Wirtanen) Metsistö kuoli elokuun 2, 1984.

Kaipaamaan jäi poika Tauno Metsistö, Springfield, kaksi lastenlasta ja kolme lapsenlasten lasta.

Hautajaiset pidettiin Springfieldissä ja hautausmaahan tapahtui Hillcrest Park hautausmaahan.

Hurjastelija pidätetty

Fitchburgilainen mies, jota etsittiin viime viikon tiistaina poliisin ampumisen sekä autohurjastelun johdosta, saatiin kiinni kahta päivää myöhemmin Roslindalessa.

Clarence Dean, 25, pidätettiin erään kolmikerroksisen asuinrakennuksen toisessa kerroksessa olevassa asunnossa. Poliisi murtautui asuntoon ja kulusivat kaikki kolme asuin-

huonetta ennenkuin löysivät Deanin makuuhuoneen komeroista. Asunnon omistaja Bradley J. Ford ei tehnyt vastarintaa. Poliisi pidättivät hänet ja häntä syytetään etsintäkuulutetun henkilön suojelemisesta.

Poliisien avatessa komeron oven Dean uhkasi heitä revolverilla, minkä hän varasti viime viikon tiistaina poliisi Albert Sjogreniltä. Paikalla olleet neljä poliisia onnistuivat kuitenkin kaatamaan hänet maahan ja saivat siten aseensa omiin käsiinsä.

Dean ja Ford olivat sellikaverit istuessaan Concordin vankeudessa. Dean oli vankeudessa syytettyä kidnappauksesta sekä ruumillisesta pahoinpitelystä.

Dean oli etsintäkuulutettu ammuttuaan poliisi Sjogreniä tämän pysäytettyä hänet ruutimaisesta rekisteröintilaatan tarkastusta varten. Dean pakeni Worcesterista Fitchburgiin poliisijoukon takaa-ajamana. Matkallaan hän ampui neljä poliisia, varasti kaksi muuta autoa ja piti niiden ajajia panttivankinaan. Kolmas varastettu auto löydettiin Myrtle Avenuelta Fitchburgissa.

Dean vietti torstain ja perjantain välisen yön sellissä, minkä jälkeen hän joutui oikeuteen murhayrityksestä syytettynä.

SUOMALAISIAHEISIA T-PAITOJA

Amerikkalaiset tunnetaan hyvästä liikemies-vaistostaan. Heidät tunnetaan myös T-paita ihmisinä.

Advanced Print Technology firma West Townsendissa tunnetaan molemmista. Firman omistaja Andy Reid on amerikkalais-suomalainen. Mrs. Sirkka Kaon poika, ja halusi jollain tavalla kommentoida Suomen Lapissa kadonneesta neuvostoliittolaisesta ohjuksesta. Seurauksena syntyi T-paita, minkä rinnusta koristaa piirros, mitä käytimme myös tämän viikkolehdessä pilapiirroksessamme sivulla kaksi.

Yllämainitun paidan lisäksi tarjolla on muitakin suomalais-

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

QUINCY, MA - Eino H. Rajala, 75, kuoli jouluk. 16, 1984. Hänen vanhempansa Victor ja Lydia Rajala olivat ensimmäisiä Quincyyn asettuneita suomalaisia. Vainaja omisti bensini- ja huoltoaseman ensin Copeland ja myöhemmin Walter kadulla.

Hän oli Toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi hänen veljensä Johnin lapset, kaksi poikaa ja yksi tyttö sekä serkku Esther Nisula.

Hautaaminen tapahtui Mount Wollaston hautausmaahan pastori Matti Salomaan siunaamana.

BRIDGEWATER, MA - Phyllis (Newcomb) Lehtola, 65, kuoli tammikuun 1, 1985 Cardinal Cushing sairaalassa, Brocton, MA.

Hänen aviomiehensä oli Paul Lehtola, joka isänsä jalanjälkiä seuraten toimi meljefarmarina Weymouthissa ja Bridgewaterissa.

Kaipaamaan aviomiehen lisäksi jäi neljä tytärtä, Paula, Susan, Penny ja Patricia sekä poika Peter.

Hautajaiset pidettiin tammikuun 5 päivänä.

HINGHAM, MA - Selma R. (Kujala) WILLIAMSON, 92, kuoli tammikuun 2, 1985. Hän asui Lutheran Hoitokodissa Broctonissa useita vuosia. Hänen aviomiehensä oli edennyt John W. Williamson.

Kaipaamaan jäi tytär Ellen A. Williamson, Marco Island, Fla. Edesmennyt poika Alfred W. Williamson soitti yhteen aikaan rumpuja The Huckleberry Finns orkesterissa.

Vainajan vanhemmat olivat syntyneet Suomessa ja muuttivat siirtolaisina ensin Quincyyn, mutta myöhemmin Hinghamiin.

Hautajaiset pidettiin Faith Lutheran Centerissä Quincyssa tammikuun 7 p:nä.

WEYMOUTH, MA - Hugo Savola, 83, kuoli tammikuun 7, 1985 tyttärensä kotona. Hänen vaimonsa oli edesmennyt Velma (Djert) Savola.

Vainaja oli syntynyt Suomessa. Suorittuaan sotilaspalveluksensa synnyinmaassaan, hän muutti Amerikkaan ja asettui Quincyyn kaupunkiin. Yhdessä Martti Ketolan kanssa hän perusti Brooksiden huoltoaseman Water kadulla. Myöhemmin hän toimi US postilaatoksen palveluksessa eläkeikänsä asti.

Hugo Savola tunnettiin hyvästä baritonäänestään ja hän lauloi useissa kuoroissa, mieskvarteteissa.

Kaipaamaan jäivät poika, Robert Savola, Cohasset, MA, tytär Shirley Freeman, Ipswich, MA sekä kahdeksan lastenlasta. Tytär Lois Helvitz oli kuollut aikaisemmin.

Hautajaiset pidettiin Braintree Union Congregational kirkossa pastori Ernest Johnsonin siunaamana. Hautausmaahan tapahtui perhehautausta Blue Hill hautausmaahan.

aiheisia T-paitoja. Esimerkkinä mainittakoon rinnukseen painettu Suomen kartta sekä tavonaiset Suomen lipulla ja vaakunalla varustetut paidat.

Paitoja voi tilata postitse (katsokaa tällä sivulla olevaa ilmoitusta). Lähipaikkakuntalaiset voivat käydä paikanpäällä paitaostoksilla.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 20 p., klo 8:15 aam. Suomen kielinen jumalanpalvelus. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu ja raamattuluokka. Klo 9:30 Sr. Korkeakoululaisten raamattuluokka. Klo 9:30 aam. Suomen kielinen Luterilainen tunti radiolaan Leominsterin asemalta - WCMW, 1000 - am. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen jumalanpalvelus ja H.P. Ehtoollinen. Klo 3:00 ip. Suomenkielinen Naistenliiton kokous. Tarjoilu yhteinen.

Tiistaina, tammikuun 22 p., klo 7:00 ill. Naiskouros harjoitelee.

Elm St. Lähetyseurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 20 p., klo 8:30 ap. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM am - 1280, Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarna past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Pyhäkoulu klo 10:45 ap. katekiseille.

Tiistaina, tammikuun 22 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro harjoitus. Klo 7:30 ill. viikkokokous hartausilaisuus. Kahvitarjoilu kustantavat Mr. ja Mrs. Theodore Bennett ja Mr. Mrs. Raymond Hebert.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta. Hyvät Uutiset, lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM - 1280, Fitchburg, klo 8:45 aamulla.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kalev Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntai-iltoin, alkaen klo 2 iltaapäivällä. Erikoisilaisuuksista ilmoitetaan aina tarpeen mukaan.

Tiedustelua seurakunnan toiminnasta voidaan tehdä ottamalla yhteys Yrjö Kahuun, puh. 342-7155 tai Liisa Liedekseen puh. 342-4474.

LAKE WORTH, FLA. - Rose M.E. Aho, 47, 1506 Barton Rd., Lake Worth, Fla., kuoli John F. Kennedy Memorial sairaalassa Atlantissa, Fla:ssa tammikuun 11, 1985. Hän asui aikaisemmin Payson Hill Roadilla, Rindge, N.H:ssä.

Vainaja oli syntynyt marrask. 1, 1937 Detroit, Mich. Edward ja Anna (Toivonen) Someron tyttärenä. Hän asui Floridassa viimeiset kolme vuotta ja ennen sitä 16 vuoden ajan Rindge, N.H:ssä.

Hän kuului Apostolic Lutheran kirkkoon sekä Lake Worthissa että New Ipswichissa.

Kaipaamaan jäivät aviomies, Bernard P. Aho, Lake Worth, Fla., viisi poikaa, Bernard D., Troy, N.H., Edward R., Rindge, N.H. ja Steven P., Daniel L. ja Robert M. kaikki Lake Worth, Fla. Lisäksi kolme tytärtä, Mrs. Rosanne Osborne, Concord, N.H.; Mrs. Anna Hodgeman, Troy, N.H. ja Candace Aho, New Ipswich, N.H.; seitsemän lastenlasta; veli Harold Somero, Lake Worth, Fla.; kolme siskoa, Mrs. Rita Phillips, Detroit, Mich.; Mrs. Rhonda Holombo, New Ipswich, N.H. ja Mrs. Mildred Kuusisto, Greenville, N.H.

Hautajaiset pidettiin Apostolic Lutheran kirkossa, New Ipswichissa ja hautaus tapahtuu keuhalla Hillside hautausmaahan, Rindge, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminister, MA
Valitetaan myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN
AUTO-PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA